

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА СОЦІАЛЬНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки

та завдання для контрольної роботи для студентів всіх напрямів підготовки
заочної форми навчання

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри гуманітарних
дисциплін
Протокол № 4 від 30 жовтня 2014 р.

Чернігів ЧНТУ 2015

Безпека життєдіяльності. Методичні вказівки та завдання для контрольної роботи для студентів всіх напрямів підготовки заочної форми навчання. /Укл.: Бабакова В.М. – Чернігів: ЧНТУ, 2015. – 24 с.

Укладач: Бабакова В.М., ст. викладач кафедри гуманітарних дисциплін

Відповідальний за випуск: Емець Н.А., завідувач кафедри гуманітарних дисциплін, кандидат філософських наук, доцент

Рецензент: Пузирний В.Ф., доцент кафедри трудового права та права соціального забезпечення, кандидат юридичних наук, доцент Навчально-наукового інституту права та соціальних технологій, Чернігівський національний технологічний університет

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Тематичний план навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності»	6
2. Варіанти завдань для контрольних робіт.....	6
3. Варіанти задач	10
4. Тестові завдання	13
5. Орієнтований перелік питань для підсумкового контролю.....	21
Рекомендована література.....	24

ПЕРЕДМОВА

Останні роки ХХ століття увійшли в історію нашої країни низкою катастроф техногенного та природного походження, зростання числа соціальних небезпек, пов'язаних з економічними негараздами.

Актуальність сучасного стану безпеки життєдіяльності визначається трьома основними складовими:

- 1) зростання глобальних природних небезпек, спричинених порушенням екологічної рівноваги природного середовища;
- 2) зростання кількості техногенних небезпек (аварій і катастроф) під час взаємодії людини зі складними технічними системами;
- 3) соціально-політичною напругою у суспільстві.

Ці небезпеки при взаємодії між собою посилюють наслідки. Збільшується кількість пожеж, аварій, катастроф. Під час таких небезпек гине більша кількість людей ніж в умовах виробництва. На сучасному етапі велика увага приділяється питанням безпеки. Вивченням небезпек, їх властивостей, наслідків їхнього впливу на організм людини, а також на реалізацію основних закономірностей, принципів, засобів та заходів забезпечення безпеки і займається безпека життєдіяльності.

Нормативна навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності»- це інтегрована дисципліна гуманітарно-технічного напрямку, що узагальнює дані відповідної науково-практичної діяльності, формує понятійно-категорійний, теоретичний та методологічний апарат, необхідний для вивчення в подальшому основ екології, охорони праці, основ медичних знань, цивільного захисту та інших дисциплін, що вивчають конкретні небезпеки й способи захисту від них.

"Безпека життєдіяльності" є нормативною обов'язковою дисципліною. Обсяг навчального часу для вивчення дисципліни визначений державними вимогами (спільний наказ міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та гірничого нагляду від 21.10.2010 року № 969/922/216 «Про організацію та вдосконалення навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту у вищих навчальних закладах України).

Вивчення дисципліни повинно базуватися на засадах інтеграції теоретичних і практичних знань, отриманих студентами в загальноосвітніх навчальних закладах (природознавство, фізика, хімія, біологія, цивільна оборона у складі допризовної підготовки, фізична культура, трудове навчання тощо), одержаних при вивченні загально - освітніх дисциплін та набутому життєвому досвіді.

Основним методом вивчення дисципліни є самостійна робота з навчальним посібником, методичними вказівками, нормативно-правовими документами. Домашня контрольна робота з безпеки життєдіяльності є

основною формою керівництва самостійною роботою студентів заочної форми навчання з боку викладача; засобом контролю і надання їм індивідуальної допомоги в творчому засвоєнні програмного матеріалу протягом навчального року.

В пропонованих завданнях дано тридцять п'ять варіантів контрольної роботи. Кожний варіант складається з трьох завдань: одне теоретичне питання, практичне завдання та тести. Складені контрольні варіанти відповідно до програми з безпеки життєдіяльності.

Контрольна робота виконується від руки, логічно, послідовно, літературною мовою, чітко і акуратно. Сторінки слід пронумерувати. Для можливих зауважень викладача треба залишити поля. На початку роботи потрібно вказати тему, план, а потім в тексті виділити перехід від одного питання до іншого. При цитуванні необхідно точно давати посилання на джерела з вказівкою прізвища автора, найменування роботи, видавництва, місця і року видання, сторінки. В кінці роботи приводиться список фактично використаної літератури. Робота підписується студентом і проставляється дата її виконання.

На обкладинці роботи вказується прізвище, ім'я по батькові студента, домашня адреса, найменування предмета, навчальна група, варіант. Обсяг роботи не повинен перевищувати 20 сторінок учнівського зошита.

До написання роботи слід приступити після уважного вивчення відповідного розділу підручника. Далі підбирається і вивчається інша періодична література. Недоступне механічне переписування джерел без врахування теми і плану роботи. Доцільно використовувати в роботі 2-3 підручники з рекомендованого списку літератури, а також статті в спеціалізованих журналах.

Контрольна робота, яка визнана викладачем задовільною, оцінюється словом "зараховано". В контрольній роботі, в якій студент не розкрив основний зміст теми або в якій є серйозні помилки у висвітленні питання, не зараховується і повертається студентові для подальшої роботи над навчальним матеріалом.

Повторно виконана контрольна робота повертається до університету разом з раніше виконаною роботою. Направляється у навчальний заклад в строки, що вказані графіком. На настановчій сесії викладач може вносити корективи в контрольні варіанти, а також додатково вказувати нову спеціальну літературу.

У період екзаменаційно-лабораторної сесії студент допускається до заліку при наявності зарахованої контрольної роботи.

1 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»

Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Природні небезпеки, характер їхніх проявів на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення у НС. Управління силами та засобами ОГ під час НС.

2 ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1.

1. Історія виникнення питань, пов'язаних із проблемою безпеки життєдіяльності людини.
2. Тестове завдання.
3. Задача 1.

Варіант 2.

1. Предмет, структура і функції дисципліни «Безпека життєдіяльності».
2. Тестове завдання.
3. Задача 2.

Варіант 3.

1. Теоретичні основи БЖД. Безпека життєдіяльності – як поняття. Аксиома про потенційну небезпеку діяльності людини – основний постулат БЖД.
2. Тестове завдання.
3. Задача 3.

Варіант 4.

1. Ризик як оцінка небезпеки. Індивідуальний та соціальний ризик.
2. Тестове завдання.
3. Задача 4.

Варіант 5.

1. Небезпека. Джерела небезпеки. Номенклатура й таксономія небезпек.
2. Тестове завдання.
3. Задача 5.

Варіант 6.

1. Концепція прийнятого (припустимого) ризику. Управління ризиком.
2. Тестове завдання.
3. Задача 6.

Варіант 7.

1. Діяльність людини. Психологічний стан людини й його безпека.
2. Тестове завдання.
3. Задача 7.

Варіант 8.

1. Раціональні умови життєдіяльності людини та його потреби: фізіологічні, матеріальні і духовні.
2. Тестове завдання.
3. Задача 8.

Варіант 9.

1. Роль зорового й слухового аналізатора у забезпеченні життєдіяльності людей.
2. Тестове завдання.
3. Задача 1.

Варіант 10.

1. Середовище життєдіяльності людини. Емоційні аспекти життєдіяльності.
2. Тестове завдання.
3. Задача 2.

Варіант 11.

1. Тероризм. Види тероризму. Його наслідки.
2. Тестове завдання.
2. Задача 3.

Варіант 12.

1. Ризик як оцінка небезпеки. Чинники ризику та причини ризикової поведінки виробничої діяльності людини.
2. Тестове завдання.
3. Задача 4.

Варіант 13.

1. Гідродинамічні аварії. Гідродинамічні споруди.
2. Тестове завдання.
3. Задача 5.

Варіант 14.

1. Поведінкові реакції населення у НС. Психологія і безпека.
2. Тестове завдання.
3. Задача 6.

Варіант 15.

1. Раціональні умови життєдіяльності людини та його фізіологічні потреби. Людина як біологічний та фізіологічний суб'єкт.
2. Тестове завдання.
3. Задача 7.

Варіант 16.

1. Аналіз надійності як однієї з основних складових безпеки життєдіяльності. Методи аналізу відказів обладнання.
2. Тестове завдання.
3. Задача 8.

Варіант 17.

1. Надзвичайні ситуації воєнного характеру. Зброя масового ураження.
2. Тестове завдання.
3. Задача 1.

Варіант 18.

1. Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Характеристика сильнодіючих отруйних (ядучих) речовин та можливих зон ураження.
2. Тестове завдання.
3. Задача 2.

Варіант 19.

1. Основи проведення рятувальних та інших невідкладних робіт (РІНР).
2. Тестове завдання.
3. Задача 3.

Варіант 20.

1. Пожежа. Види пожеж. Первинні засоби гасіння.
2. Тестове завдання.
3. Задача 4.

Варіант 21.

1. Загальна характеристика методів і способів знезаражування території, техніки, приміщень, продуктів харчування, води.
2. Тестове завдання.
3. Задача 5.

Варіант 22.

1. Принципи захисту населення і територій у разі загрози та виникнення надзвичайної ситуації.
2. Тестове завдання.
3. Задача 6.

Варіант 23.

1. Санітарна обробка людей під час надзвичайної ситуації техногенного характеру: повна і часткова.
2. Тестове завдання.
3. Задача 7.

Варіант 24.

1. Основні державні заходи захисту населення і територій під час виникнення надзвичайних ситуацій.
2. Тестове завдання.
3. Задача 8.

Варіант 25.

1. Фактори, що обумовлюють можливість людини протистояти небезпеці. Теорії травматизму.
2. Тестове завдання.
3. Задача 1.

Варіант 26.

1. Епіфітотія. Епізоотія.
2. Тестове завдання.
3. Задача 2.

Варіант 27.

1. Правова та нормативна основа БЖД.
2. Тестове завдання.
3. Задача 3.

Варіант 28.

1. Надзвичайні ситуації, їх класифікація.
2. Тестове завдання.
3. Задача 4.

Варіант 29.

1. Перелічити аналізатори для сприяння інформації людиною. Зоровий аналізатор. Просторові характеристики зору. Колір і БЖД.
2. Тестове завдання.
3. Задача 5.

Варіант 30.

1. Найбільші в історії світу катастрофи, аварії, епідемії. (На прикладі однієї з них).
2. Тестове завдання.
3. Задача 6.

Варіант 31.

1. Класифікація шкідливих та небезпечних факторів – біологічних, психофізіологічних.
2. Тестове завдання.
3. Задача 7.

Варіант 32 .

1. Класифікація шкідливих та небезпечних факторів – фізичних, хімічних.
2. Тестове завдання.
3. Задача 8.

Варіант 33.

1. Основи раціонального харчування.
2. Тестове завдання.
3. Задача 1.

Варіант 34.

1. Індивідуальні особливості людини й безпека. Основні напрямки підвищення безпеки праці із урахуванням людського фактору.
2. Тестове завдання.
3. Задача 2.

Варіант 35.

1. Система «людина – життєве середовище» та її компоненти.
2. Тестове завдання.
3. Задача 3.

3 ВАРІАНТИ ЗАДАЧ

Задача 1.

Визначити ризик травмування людини на виробництві в Україні у 1998 році, якщо відомо, що в цілому у народному господарстві було травмовано 65 тис. чол., а кількість працюючих складало 15 млн. чол.

Задача 2.

Щорічно в Україні внаслідок дії різноманітних небезпек гине близько 127,5 тис. чол. (кількість населення країни 45 млн. чоловік). Порівняйте

отримані дані з ризиком проживання людини у колишньому СРСР, якщо відомо, що у результаті дії різноманітних факторів гинуло близько 500 тис. чол. (при кількості населення країни 300 млн. чол.)

Задача 3.

Визначити індивідуальний ризик для мешканця А, проживаючого у місті N, що налічує 1,51 млн. чоловік. Статистичні дані за 10 років свідчать про те, що за цей час з числа мешканців міста N загинуло 60 тис. чол., отримало травми 120 тис. чоловік.

Мешканець міста N 40 годин на тиждень працює у місті, на 4 тижні на рік виїжджає на відпочинок, 3 тижні кожен рік знаходиться у відрядженні, 56 днів на рік працює на дачі, а інший час знаходиться у місті.

Задача 4.

Визначити індивідуальний ризик для мешканця А, проживаючого у селі, що нараховує 200 тис. мешканців. З числа мешканців села за 10 років 5 чоловік загинуло й 50 отримало травми.

Мешканець А 40 годин на тиждень працює у найближчому місті S, на 4 тижні на рік виїжджає із села на відпочинок, 2 тижні кожен рік знаходиться у відрядженні, 56 днів на рік працює на дачі, а інший час знаходиться у селі.

Задача 5.

Визначити ризик загибелі людини від екологічних захворювань, якщо відомо, що від екологічних захворювань на планеті вмирає 1,6 млн. чоловік (при загальній кількості населення 6 млрд. чоловік).

Задача 6.

Визначити ризик загибелі й травмування людини у результаті стихійних явищ, якщо відомо, що внаслідок стихійних лих загинуло 250000 чол., постраждало близько 25 млн. чоловік (при загальній кількості населення планети 6 млрд. чоловік).

Задача 7.

Визначити ризик загибелі людини у разі землетрусу у світі, якщо відомо, що у 1990 році у результаті землетрусів у світі загинуло більш 54 тис. чоловік (при загальній кількості населення планети 6 млрд. чоловік).

Задача 8.

Визначити ризик загибелі людини на виробництві за рік у світі, якщо відомо, що щорічно у світі гине 250 тис. чоловік (число працюючих на виробництві 2,4 млрд. чоловік).

Формули для вирішення задач:

1. Загальний ризик можливо визначити за формулою:

$$R = n/N,$$

де n - кількість небажаних подій, що відбулися;

N - загальна (можлива) кількість небажаних подій.

2. Індивідуальний ризик загинути для мешканця А можливо визначити за допомогою виразу:

$$R_n = \frac{Nn * D * t}{T_o * N_o * d * td},$$

де N_n - кількість загиблих мешканців;

D - кількість тижнів, проведених мешканцем А у селі або у місті;

t - кількість годин на тиждень, коли мешканець наражається на небезпеку;

T - відрізок часу обліку статистичних даних;

N_o - кількість міста або села;

d - кількість тижнів у році;

td - кількість годин у тижні.

3. Індивідуальний ризик стати жертвою нещасного випадку будь-якого ступня тяжкості можна визначити для мешканця А за виразом:

$$R_{ж} = \frac{(Nn + N_{mp}) * D * t}{T * N_o * d * td},$$

де N_{mp} - кількість мешканців, що отримали травми.

4 ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Встановлення вибухових пристроїв у громадських місцях за характером походження відносять до:

- а) НС воєнного характеру;
- б) НС техногенного характеру;
- в) НС соціально-політичного характеру;
- г) НС природного характеру.

2. Інфекційну захворюваність людей за характером походження відносять до:

- а) НС воєнного характеру;
- б) НС техногенного характеру;
- в) НС соціально-політичного характеру;
- г) НС природного характеру.

3. Розрізняють наступні рівні надзвичайних ситуацій:

- а) загальнодержавний;
- б) обласний;
- в) районний;
- г) місцевий.

4. До якого рівня можна віднести НС, коли вона загрожує перенесенням на територію суміжної області України:

- а) загальнодержавний;
- б) міжобласний;
- в) регіональний;
- г) місцевий.

5. До якого рівня можна віднести НС, коли для її ліквідації потрібні ресурси, що перевищують можливості об'єкта:

- а) об'єктовий;
- б) місцевий;
- в) районний;
- г) обласний.

6. Зона радіоактивного забруднення – територія або _____, в межах якої наявне радіоактивне забруднення.

7. Епізоотія - це розповсюдження інфекційних хвороб серед:

- а) населення;
- б) тварин;
- в) рослин;
- г) всі відповіді вірні.

8. До геологічно небезпечних явищ відносять :

- а) торнадо;
- б) повені;
- в) снігопади;
- г) землетруси.

9. Шкала Ріхтера складається з:

- а) 9 балів;
- б) 12 балів;
- в) 10 балів;
- г) 14 балів.

10. Епіфітотія – масове інфекційне захворювання та ушкодження

а) населення; б) тварин; в) рослин; г) всі відповіді вірні

11. Землетруси відносять до стихійних явищ, які:

а) добре прогнозуються; б) зовсім не прогнозуються; в) погано прогнозуються.

12. Причини виникнення землетрусів мають :

а) тільки природне походження; б) антропогенне походження; в) можуть бути спровоковані людською діяльністю.

13. Причини виникнення зсувів мають :

а) природне походження; б) антропогенне походження; в) вірні обидві відповіді.

14. Кількість постраждалих у разі землетрусу залежить від :

а) сили та площі;
б) щільності заселення;
в) вірні обидві відповіді.

15. Напад на екіпаж повітряних і морських (річкових) суден, викрадення або знищення суден відноситься до:

а) НС воєнного характеру;
б) НС техногенного характеру;
в) НС соціально-політичного характеру;
г) НС природного характеру

16. Чим визначаються умови отримання Україною допомоги для ліквідації НС:

а) Міжнародними договорами України;
б) згодою про працю;
в) міжнародною домовленістю.

17. З якого віку приймають на службу до органів цивільного захисту:

а) 18 років; б) 20 років; в) 16 років.

18. Міжнародна шкала оцінки подій на АЕС складається з

а) 4 рівнів; б) 8 рівнів; в) 7 рівнів; г) 12 рівнів.

19. Які споруди належать до захисних споруд ЦЗ:

а) спеціальні фортифікаційні споруди;
б) військові фортифікаційні споруди;
в) сховища, ПРУ;
г) сховища, ПРУ, найпростіші укриття.

20. Які засоби належать до індивідуальних засобів захисту органів дихання:

- а) аптечка індивідуальна; б) марлева пов'язка; в) протигаз;
г) респіратор; д) захисний костюм; є) спецодяг.

21. До яких засобів захисту відносять землянки, щілини:

- а) колективних; б) медичних; в) захисту шкіри людини;
г) захисту органів дихання.

22. Які засоби належать до індивідуальних засобів захисту органів дихання:

- а) захисний комплект Л-1; б) аптечка індивідуальна АІ-2;
в) фільтруючий протигаз; г) респіратор.

23. Осередок епідемічного зараження – це територія:

- а) забруднення РР; б) забруднення СДОР;
в) забруднення мікробами; г) джерело розповсюдження інфекційних захворювань.

24. Карантин має на меті:

- а) ліквідацію інфекційних захворювань;
б) запобігання розповсюдженню; в) обидві відповіді вірні.

25. Дезінфекція проводиться в осередку:

- а) хімічного зараження; б) біологічного зараження;
в) радіоактивного забруднення; г) всі відповіді вірні.

26. Які заходи проводять у разі виникнення осередку біологічного зараження:

- а) режим радіаційного захисту; б) дезінфекція;
в) дегазація; г) евакуація населення.

27. Які заходи проводять у населеному пункті під час епідемії сибірської виразки:

- а) дегазація; г) дезінсекція;
б) дезактивація; д) дератизація.
в) евакуація; е) карантин.

28. Які засоби захисту органів дихання надійно захищають від дії хлору:

- а) респіратор;
б) загальновійськовий захисний комплект;
в) ізолюючий протигаз;
г) індивідуальний протихімічний пакет - ППП- 8.

29. Як називається територія на якій розповсюджуються СДОР:

- а) зоною біологічного ураження;
- б) зоною нейтронного ураження;
- в) зоною хімічного ураження;
- г) зоною ядерного ураження.

30. Які засоби із АІ - 2 потрібно прийняти при зараженні територій СДОР:

- а) антидоти;
- б) антибіотики;
- в) протиблювотні засоби;
- г) радіозахисні засоби.

31. Ким розробляється план евакуації:

- а) евакуаційним органом;
- б) евакуаційною комісією;
- в) головою адміністрації.

32. Скільки разів на рік уточнюється план евакуації:

- а) 1 раз на рік;
- б) раз на півріччя;
- в) раз на квартал.

33. У скільки етапів проводиться евакуація при виникненні аварії на радіаційно- або хімічно небезпечному об'єкті:

- а) один етап;
- б) два етапи;
- в) три етапи.

34. Рішенням якого органу визначається безпечний район:

- а) законодавчої влади;
- б) виконавчої влади;
- в) спільним рішенням;

35. Яка чисельність піших колон під час евакуації:

- а) не перевищує 1000 осіб;
- б) більше 1000 осіб;
- в) 1000-1500 осіб

36. Під час локальних збройних конфліктів евакууються населення, яке проживає:

- а) у 25-кілометровій прикордонній смузі;
- б) у 50- кілометровій прикордонній смузі;
- в) у 100- кілометровій прикордонній смузі.

37. Життєзабезпечення населення у НС здійснюється:

- а) на маршрутах евакуації;
- б) в містах відселення;
- в) вірні обидві відповіді.

38. Чим визначають класи сховищ:

- а) місткістю;
- б) комфортністю;
- в) ступенем захисту від дії хвилі вибуху;
- г) ступенем захисту від дії хвилі вибуху та комфортністю.

39. До яких засобів захисту відносять протирадіаційні укриття (ПРУ):

- а) колективних; б) захисту шкіри людини;
в) медичних; г) захисту органів дихання.

40. Які засоби належать до індивідуальних засобів захисту шкіри:

- а) захисний комплект Л-1. б) індивідуальний протихімічний пакет - ІПП- 8.
в) Аптечка індивідуальна АІ-2. г) респіратор.

41. Які засоби із АІ - 2 потрібно використати на початку променевої хвороби:

- а) протирадіаційні засоби; б) протибольовий засіб;
в) протиблювотні засоби; г) антидоти.

42. Скільки класів сховищ виділяють за захисними властивостями:

- а) 3 класи; б) 5 класів; в) 4 класи; г) 7 класів.

43. Які засоби належать до індивідуальних засобів захисту органів дихання:

- а) захисний комплект Л - 1; б) індивідуальний протихімічний пакет - ІПП- 8.
в) аптечка індивідуальна АІ - 2; г) респіратор.

44. Якою одиницею вимірюються поглинута доза радіації (в системі СГС):

- а) рад; б) грей (Гр); в) рентген (Р); г) Зіверт (Зв).

45. Однократна доза опромінення людини - це доза отримана:

- а) протягом одного разу;
б) протягом чотирьох діб;
в) протягом однієї доби;
г) протягом певного періоду без перерви.

46. Одиниця еквівалентної дози радіації називається (у системі СІ):

- а) бер; б) грей (Гр); в) рентген (Р); г) Зіверт (Зв).

47. Яка з перелічених одиниць не є одиницею вимірювання радіації:

- а) грей; б) зіверт; в) люмен; г) кюрі.

48. Які заходи повинні проводитися в осередку радіаційного ураження:

- а) карантин; б) дегазація;
в) дезактивація; г) обсервація.

49. Експозиційна доза в системі СІ вимірюється:

- а) рентген (Р); б) грей (Гр);
в) Кл/кг; г) Зіверт (Зв).

50. Як називається територія навколо АЕС, де ефективна доза опромінення з урахуванням різних факторів становить >5 мЗв/рік:

- а) зона підвищеного контролю;
- б) зона добровільного відселення;
- в) зона відчуження;
- г) зона безумовного відселення.

51. Які засоби захисту органів дихання надійно захищають від дії хлору :

- а) респіратор;
- б) загальновійськовий захисний комплект;
- в) ізолюючий протигаз;
- г) індивідуальний протихімічний пакет - ІПП- 8.

52. Які заходи проводяться в осередку ураження аміаком:

- а) карантин;
- б) дегазація;
- в) режим радіаційного захисту;
- г) обсервація.

53. Якою речовиною потрібно промити очі у разі отруєння аміаком:

- а) водою;
- б) 2 % розчином харчової соди;
- в) 2 % розчином борної кислоти;
- г) 5 % розчином борної кислоти;

54. Якою речовиною потрібно зробити внутрішнє промивання у разі отруєння метиловим спиртом:

- а) водою;
- б) 3 % розчином борної кислоти;
- в) 2 % розчином харчової соди;
- г) 5 % розчином харчової соди.

55. Чим зручніше скористатись, знаходячись у приміщенні забрудненому парами соляної кислоти:

- а) фільтруючий протигаз;
- б) респіратор;
- в) ізолюючий протигаз;
- г) підручні засоби.

56. При отруєнні хлором середнього ступеню потрібно зробити інгаляції:

- а) 2 % розчином борної кислоти;
- б) 3 % розчином лимонної кислоти;
- в) 5 % розчином харчової соди;
- г) 2 % розчином харчової соди.

57. При хімічному опіку вражене місце:

- а) промивають водою та 2% розчином лимонної кислоти;
- б) не промивають тільки накладають стерильну пов'язку;
- в) промивають тільки водою;
- г) промивають водою та 2% розчином харчової соди.

58. На характер і масштаби техногенних пожеж впливають:

- а) категорія виробництва;
- б) кількість та тип пожежонебезпечних речовин;
- в) вогнестійкість споруд, стан систем гасіння пожеж;
- г) всі відповіді вірні.

59. Вогнегасник ОП - 5 відноситься до :

- а) пінних; б) порошкових; в) аерозольних; г) вуглецевокислотних.

60. "Супутник - 1" належить до вогнегасників:

- а) пінних;
- б) порошкових;
- в) вуглецевокислотних;
- г) аерозольних.

61. Вогнегасники типу ОА і ОАУ застосовуються:

- а) для гасіння початкових вогнищ на площі до 1 м²;
- б) для гасіння електроустановки під напругою 380 В;
- в) для гасіння бавовни, текстилю;
- г) всі відповіді вірні.

62. Горіння - це:

- а) процес перетворення речовин;
- б) збільшення швидкості екзотермічних реакцій,
- в) здатність речовини до горіння.

63. Вогнестійкість - це:

- а) здатність речовини до горіння;
- б) швидке перетворення речовин;
- в) здатність конструкцій чинити опір дії високої температури.

64. Самозаймання – це

- а) здатність речовини до горіння;
- б) збільшення швидкості екзотермічних реакцій, які призводять до виникнення горіння речовини при відсутності підпалення;
- в) здатність конструкцій чинити опір дії високої температури.

65. За вибуховою, вибухово-пожежною і пожежною небезпекою всі виробництва поділяються на:

- а) 4; б) 5; в) 6; г) 7.

66. Ким розробляється план евакуації:

- а) евакуаційним органом; б) евакуаційною комісією; в) головою адміністрації.

67. Які існують евакуаційні органи для планування, підготовки, проведення евакуації:

- а) евакуаційні комісії, збірні евакуаційні пункти, проміжні та приймальні евакопункти;
б) збірні евакопункти, проміжні пункти евакуації, приймальні евакопункти,
в) евакокомісії, проміжні пункти евакуації, приймальні евакопункти.

68. В якому режимі найбільш ефективно повинна працювати система вентиляції сховищ в зоні масових пожеж:

- а) режим чистої вентиляції; б) режим фільтровентиляції;
в) повної ізоляції; г) повної ізоляції з регенерацією.

5 ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Ідентифікація, номенклатура та таксономія небезпек.
2. Небезпечні та шкідливі фактори їх класифікація.
3. Критерії переходу небезпечної події у НС. Класифікація НС за природою походження, територіальним поширенням і обсягами заподіяних або очікуваних збитків.
4. Методологічні основи безпеки життєдіяльності.
5. Об'єкти та цілі безпеки життєдіяльності в системі "людина - життєве середовище" різного рівня.
6. Системи забезпечення життєдіяльності людини в середовищі її існування.
7. Умови для збалансованого безпечного існування людей.
8. Ризик як оцінка небезпеки. Види ризиків. Визначення та характеристика ризику.
9. Чинники ризику та причини ризикової поведінки.
10. Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ: землетрус, зсув, обвал. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та дії на людей та навколишнє середовище.
11. Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ: сильної спеки, снігопаду, граду, ожеледі.
12. Небезпечні гідрологічні процеси і явища: підтоплення, затоплення повеневими або паводковими водами. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та наслідки.
13. Пожежі у природних екосистемах. Вражаючі фактори природних пожеж, характер їхніх проявів та наслідки.
14. Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії.
15. Характеристика небезпечних патогенних мікроорганізмів: найпростіші, гриби, віруси, рикетсії, бактерії.
16. Пандемії, епідемії, масові отруєння людей. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб (холера, сибірка, чума та ін.).
17. Інфекційні захворювання тварин і рослин.
18. Комплекс заходів з запобігання природних НС та організації дій щодо усунення їхніх негативних наслідків.
19. Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори.
20. Класифікація, номенклатура і одиниці виміру вражаючих факторів фізичної та хімічної дії джерел техногенних небезпек.
21. Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки.
22. Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях.
23. Гідродинамічні об'єкти і їхнє призначення. Причини виникнення гідродинамічних небезпек (аварій).

24. Загальні поняття про основи теорії розвитку та припинення горіння. Етапи розвитку пожежі.
25. Небезпечні для людини фактори пожежі.
26. Вибух. Фактори техногенних вибухів, що призводять до ураження людей, руйнування будівель, споруд, технічного устаткування і забруднення навколишнього середовища.
27. Класифікація об'єктів за їхньою пожежо-, та вибухонебезпекою. Законодавча база в галузі пожежної безпеки.
28. Основи забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ, організацій, Відповідальність за порушення (невиконання) вимог пожежної безпеки.
29. Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Класифікація радіаційних аварій за характером дії і масштабами. Фактори радіаційного впливу на людину.
30. Механізм дії іонізуючих випромінювань на тканини організму. Ознаки радіаційного ураження. Нормування радіаційної безпеки.
31. Режими захисту населення від радіаційного ураження. Захист приміщень від проникнення радіоактивних речовин.
32. Класифікація небезпечних хімічних речовин за ступенем токсичності, здатності до горіння, впливом на організм людини.
33. Комплекс робіт на об'єкті з попередження НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.
34. Глобальні проблеми людства: глобальна біосферна криза, екологічна криза.
35. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження.
36. Види тероризму, його первинні, вторинні вражаючі фактори.
37. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я людини та безпеку суспільства.
38. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини.
39. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика. Алкоголізм та наркоманія.
40. Зростання злочинності як фактор безпеки. Види злочинних посягань на людину.
41. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. Фактори, що стійко або тимчасово підвищують індивідуальну імовірність наразитись на небезпеку.
42. Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки. Захисні властивості людського організму.
43. Види поведінки людини та її психічна діяльність: психічні процеси, стани, властивості.
44. Поняття про психоемоційні напруження (стрес). Види напруження.
45. Психосоціальні наслідки впливу негативних факторів небезпек НС. Психологічна та медична реабілітація постраждалого населення.

46. Психофізіологічний вплив оточення на людину. Основи підвищення психофізіологічної стійкості кадрів до професійних небезпек.
47. Загальний аналіз ризику. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийнятного ризику.
48. Головні етапи кількісного аналізу та оцінки ризику.
49. Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС.
50. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні з урахуванням правового статусу і повноважень органів влади.
51. Органи управління, сили і ресурси з попередження та реагування на НС на державному рівні.
52. Мета і загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт.
53. Організація взаємодії сил при проведенні аварійно-рятувальних робіт та основних видів забезпечення у зоні НС.
54. Здійснення карантинних та інших санітарно-протиепідемічних заходів.
55. Проведення дезактивації, дегазації та дезінфекції території, техніки, транспорту, будівель, приміщень, одягу, взуття і засобів захисту, продовольства, води, продовольчої сировини і фуражу.
56. Санітарна обробка та її види.
57. Організація життєзабезпечення населення у НС та надання гуманітарної допомоги потерпілим.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки): Навч. посібник/ В.В. Бегун, І.М. Науменко - К.: , 2004. – 328с.
2. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України I-IV рівнів акредитації/ за ред. Є. П. Желібо, і В.М. Пічі. – Львів: Піча Ю.В., К.: "Каравела", Львів: "Новий Світ.", 2002. – 328 с.
3. Ярошевська В.М., Ярошевський М.М., Москальов І.В. Безпека життєдіяльності. – К.: НМЦ, 1997. – 292 с.
4. Пістун І.П., Кіт Ю.В., Березовецький А.Б. Практикум з безпеки життєдіяльності. Навчальний посібник / За аг. Ред.. І.П. Пістуна. – Суми, Університетська книга, 2000.
5. Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом МНС України 19.10.2004 року № 126
6. Basic Life Support Skills Baxter Larmon Heather Davis.- 2005 « Prentice Hall Paper», 336 pp, Published 09/15/2004 • Instock
7. NEPA 101, Life Safety Code 2006 edition NEPA,1.1.6
8. Конституція України.(із змінами та доповненнями). – Електронний ресурс – [Режим доступу]. – <http://zakon.rada.gov.ua/>.
9. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
10. Новини про поточні події у світі, в т. ч. про надзвичайні ситуації <http://www.100top.ru/news/> (російською мовою).
11. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.
12. Сайт, присвячений надзвичайним ситуаціям природного характеру <http://chronicl.chat.ru/>.